

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Præcluditur aditus evasionibus Adversariorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

monstrandum D. Augustinum reprobasse scientiam mediam, non solum quantum ad modum illum erroneum, quò ponebatur à Semipelagianis, sed etiam quoad substantiam ipsam, & sicut nunc ponitur ab ejus defensoribus. Nam D. Augustinus, ut testatur D. Thomas fidelissimus ejus Discipulus, reprobavit cap. 9. libri de bono perseverantiae, quod dixerat in libro de sex quaest. Paganorum, nimirum quòd *Christus tunc voluit hominibus apparere, quando, & ubi sciebat, qui in eum fuerant credituri.* Quibus verbis praescientiam hujus futuri conditionati, *Si Christus apud homines praedicet, credent,* à decreto independentem, admisisse videbatur; ut ipsi objiciebant Semipelagiani, sicut testatur Hilarius in Epistola ad Augustinum. Sed D. Augustinus cap. 9. libri de bono perseverantiae, non reprobavit praescientiam illam à decreto independentem, quantum ad abusum, & modum illum erroneum quòd ponebatur à Semipelagianis: Ergo reprobavit illam quantum ad substantiam ipsam, & sicut nunc ponitur ab ejus defensoribus. Major est D. Thomae loco citato, Minor verò probatur. D. Augustinus cap. 9. libri de bono perseverantiae, solum reprobavit praescientiam illam à decreto independentem, eo modo quo illam tradiderat in libro de sex quaestionibus Paganorum: Sed in hoc libro eam non expresserat, cum eo abusu, & modo erroneo, quo ponebatur à Semipelagianis: ibi enim non dixerat, quòd fides praevisa, & praecognita à Deo, esset principium & motivum nostrae justificationis; & quòd ejus intuitu Deus daret primam gratiam, & vocationem; imò nec leviter illud ibidem insinuerat, sed ut ipse dicit in libro de praedestinatione Sanctorum cap. 9. solum ibi omiserat disputare, an illi qui praesciebantur credituri, à seipsis, vel Deo donante, habituri essent fidem: id est, ut ipsemet exponit, *An Deus tantum eos praescierit, vel etiam praedestinaverit credituros?* Ergo si cap. 9. libri de bono perseverantiae, reprobat talem praescientiam à decreto independentem, ut testatur Divus Thomas loco citato, eam reprobat quantum ad substantiam, & non solum quantum ad abusum, & modum erroneum, quo ponebatur à Semipelagianis.

28. Quarto probatur conclusio, ex eodem libro de bono perseverantiae, in quo S. Augustinus respondens D. Prospero, & suam mentem, & doctrinam exponens, circa quaestionem, de qua illum in sua Epistola interrogaverat, *An scilicet ea quae sunt à Deo praescita, sint etiam ab eo praedestinata: ita ut praescientia sit subnexa decreto, vel è contra decretum praescientia?* tradit duas regulas generales, ex quibus apertissime sequitur destructio scientiae mediae. Prima habetur cap. 17. ubi Augustinus loquens de bonis operibus, quae Semipelagiani fatebantur esse à gratia Dei adjuvante, aut cooperante; non tamen praeparante & praoperante, ut supra vidimus ex D. Prospero; sic loquitur, & discurrit. *An forte nec ipsa dicuntur praedestinata? Ergo nec dantur à Deo, aut ea se daturum esse nesciunt. Quòd si dantur, & ea se daturum esse praesciunt, profecto praedestinavit.* Ex quibus verbis Augustini, duo possunt erui efficacissima argumenta contra scientiam mediam.

29. Primum est: Quidquid Deus donat & causat, etiam praedefinit & praedestinat: Sed Deus donat & causat liberum consensum, quo homo v.

A g. consentit primae vocationi ad fidem: Ergo illum praedefinit & praedestinat, ac proinde non cognoscit ut futurum per scientiam mediam, antecedenter ad suam praedestinationem & decretum. Minor est certa de fide, Major autem est D. Augustini loco citato, ubi loquens de bonis operibus à Deo praevisis, sic discurrit: *An forte nec ipsa dicuntur praedestinata: Ergo nec dantur à Deo.* Quibus verbis clarissime docet, omnia quae sunt à Deo data, & causata, esse etiam ab illo praedestinata, seu praedefinita: unde, ut supra vidimus, cap. 9. de praedestin. Sanctorum, pro eodem usurpat, & quasi terminos aequivalentes accipit, habere aliquid à Deo donante, & illud

B habere à Deo praedestinante. Secundum argumentum potest sic formari: Ex Augustino, *ea quae dantur à Deo, & quae se daturum esse praesciunt, profecto praedestinavit:* Ergo nulla datur praescientia, saltem respectu eorum quae sunt, & donantur à Deo; id est respectu bonorum, quae non sit fundata in decreto, & praedestinatione voluntatis divinae. Consequentia patet: nam si illa daretur in Deo, non esset bona haec illatio Augustini, *Si bona opera dantur à Deo, & se daturum esse praesciunt, profecto praedestinavit.* Unde statim subdit, *Haec dona Dei, si nulla est praedestinatio quam defendimus, non praesciuntur à Deo.* Id est, nisi in Deo sit decretum, quòd bona opera quae ab ipso donantur, praeparat, & praedefiniat; illa non praesciuntur à Deo, cum nulla possit esse in illo praescientia bonorum operum, quae non sit innixa decreto, & fundata in praedestinatione voluntatis suae.

C Secunda regula generalis, quam tradit idem Augustinus cap. 18. ejusdem libri de bono perseverantiae est: Ubi in Scriptura, vel Sanctis Patribus invenitur nomen praescientiae, & agitur de vocatione electorum, nomine praescientiae debet intelligi praedestinatio: sic enim ibidem loquitur, *Deum praedestinasse, est hoc praescisse quòd fueras ipse facturus. Quid ergo nos prohibet, quando apud aliquos verbi Dei tractatores, legimus Dei praescientiam, & agitur de vocatione electorum, eandem praedestinationem intelligere.* Si autem daretur in Deo aliqua praescientia bonorum operum, independentem à decreto, eoque anterior, falsa esset illa regula Augustini, ut constat: unde ipsi Adversarii docent, multa esse à Deo praescita, quae non sunt praedefinita, & praescientiam in Deo latius patere quam praedestinationem; & ad hoc probandum adducunt plura testimonia SS. Patrum, qui Augustinum praecesserunt, quae tamen ipsemet Augustinus exponit, & dicit illos nomine praescientiae, intelligere praedestinationem, sive praescientiam in decreto & praedestinatione fundatam; non verò praescientiam à decreto independentem, eoque anteriorem. Plura alia Augustini testimonia praetermitto, quae apud Salmanticenses, & Joannem à S. Thoma videri possunt.

§. II.

Præcluditur aditus evasionibus Adversariorum.

D Vplici evasione conantur Recetiores eludere Augustini testimonia §. praecedenti exposita. In primis aliqui dicunt, quòd quando Augustinus requirit ad praescientiam futurorum, praedestinationem, seu decretum, loquitur de futuris absolutis, non autem de conditionatis. Secundo alij respondent, quòd quando ille rejicit praescientiam futurorum à decreto independentem,

eam solum reprobatur, quantum ad abusum, & modum illum erroneum, quod ponebatur à Semipelagianis: quatenus scilicet ex illa dicebant Deo exhiberi idonea motiva prædestinationis & gratiæ; non autem quantum ad ejus essentiam, seu substantiam.

35. Contra primam elusionem est primò, quòd Augustinus locis relatis §. præcedenti, agit de illis futuris, de quibus à D. Prospero & Hilario fuerat interrogatus, & de quibus mentionem fecerat in libro de sex quæstionibus Paganorum: Sed illa, ut ibidem ostendimus, sunt futura conditionata; erat enim ibi quæstio de isto futuro, *Si Christus tali tempore, & loco, apud Gentiles predicasset, an illi credidissent, vel non?* Ergo quando D. Augustinus requirit ad illorum præscientiam prædestinationem, seu decretum, docet præscientiam conditionatorum, esse in decreto & prædestinatione fundatam.

34. Secundò, Augustinus cap. 10. de prædest. Sanctorum sic ait: *Prædestinatione quippe Deus ea præscivit quæ fuerat ipse facturum.* Sed quæ Deus fuerat facturum, non sunt absolutè, sed conditionatè futura: absolutè enim futura, Deus absolutè facturum est, non verò facturum fuerat. Ergo D. Augustinus intendit, Deum in sua prædestinatione, seu decreto, cognoscere futura conditionata.

35. Tertiò, D. Augustinus non solum docet, ad præscientiam futurorum requiri prædestinationem, seu decretum; sed etiam in ipsa prædestinatione, sive decreto, Deum futura cognoscere, ut constat ex his verbis: *Prædestinatione suâ quippe Deus ea præscivit, quæ fuerat ipse facturum.* Sed hoc non potest verificari de futuris etiam absolutis, in sententia Adversariorum; licet enim quidam ex illis velint præscientiam absolutorum supponere decretum absolutum, negant tamen eam in illo fundari, & Deum in tali decreto futura absolutè cognoscere; sed in eorum veritate objectiva, vel in causis secundis à Deo comprehensis, aut in aliis mediis supra disp. 4. à nobis impugnatis: Ergo illi longissimè ab Augustino distant.

36. Quartò, Dato & non concessò, quòd ibidem Augustinus loqueretur tantum de futuris absolutis, & non de conditionatis: hoc ipso tamen quòd docet, illorum præscientiam esse in prædestinatione seu decreto fundatam, omnino excludit scientiam mediam, & id ipsum de futuris conditionatis fatetur. Nam si futura absolutè, in decreto cognoscantur à Deo, necessariò dicendum est, illud esse infallibiliter & ab intrinseco cum illis connexum; ac proinde de se efficax, & causans determinationem voluntatis humanæ; si enim esset purè indifferens, & expectans determinationem à libero arbitrio, non posset esse medium, conducens ad certam & infallibilem, nostrorum actuum liberorum cognitionem; ut supra ostensum est, & ipsi Adversarii fatentur. Dato autem decretum ab intrinseco efficax, nostras actiones liberas prævenire, & causare determinationem voluntatis humanæ; penitus evanescit & de medio tollitur scientia media, quæ (ut profitentur ejus Defensores) coherere non potest, nisi cum decreto indifferenti, & determinabili à voluntate creata, quantum ad speciem actus: Ergo &c.

37. Quintò, Si futura absolutè cognoscit Deus in sua prædestinatione, ut apertè Augustinus fatetur, est propter dependentiam quam habent ab

Tom. I.

A illa: Sed ab eisdem causis in statu conditionato dependent futura conditionata, à quibus in statu absoluto dependent futura absolutè: Ergo sicut illa videt in suo decreto efficaci, sic etiam hæc in sua prædestinatione cognoscit.

Sextò, Sic comparatur promissio conditionata, ad conditionatum decretum, sicut absolutè, ad absolutum: Ergo si ex Augustino supra relato, quidquid Deus absolutè promittit, de sua prædestinatione absolutè promittit, & consequenter in illa cognoscit; etiam quidquid conditionatè promittit, de sua prædestinatione conditionata promittit, & in ea illud cognoscit.

B Denique, Non est cur diutius in hoc immoremur, & amplius laboremus ad demonstrandum, Augustinum locis citatis loqui de futuris conditionatis, cum P. Annatus hoc tandem fateri coactus fuerit epilogo libri supra citati num. 13. ubi ait: Augustinum illis verbis, *Utrum illos præscierit tantum, aut prædestinaverit credituros, intelligere prædestinationem, non quæ precedat, sed quæ accedat ad præscientiam fidei conditionatè futuræ,* evertens aut retractans quidquid supra ad argumenta Salmanticensium, & Joannis à S. Thoma responderat, ut rectè observavit P. Baronius, libro de libertate humana, & gratia divina.

C Secunda evasio Adversariorum confutata manet ex dictis §. præcedenti, ibi enim fusè ostendimus, Augustinum reprobasse scientiam mediam, non solum quantum ad abusum, & modum illum erroneum, quo ponebatur à Semipelagianis, sed etiam quantum ad substantiam: Tum quia Augustinus locis citatis expressè rejicit omnem præscientiam à decreto independentem, & expressè docet quòd Deus prædestinatione suâ omnia bona opera nostra præscivit, & quòd si ea præscivit, profecto & prædestinavit. Tum etiam, quia, ut ibidem arguebamus, Augustinus reprobavit præscientiam futurorum conditionatorum à decreto independentem, eo modo quòd illam tradiderat in libro de sex quæstionibus Paganorum, ut asserit D. Thomas 3. p. quæst. 1. art. 1. ad 2. cujus verba supra retulimus: Sed Augustinus in libro illo de sex quæstionibus Paganorum, talem præscientiam tradiderat solum quantum ad substantiam, & non cum eo abusu, & modo erroneo, quòd ponebatur à Semipelagianis: ibi enim non dixerat quòd talis præscientia exhiberet Deo congrua motiva ad gratiam, sed solum quòd Christus tunc hominibus voluit apparere, quando & ubi sciebat, qui in eum fuerant credituri: Ergo ille reprobavit scientiam mediam, non solum quantum ad abusum, & modum erroneum, quòd ponebatur à Semipelagianis, sed etiam quantum ad ejus substantiam, & prout modò ponitur à Recentioribus.

E Addo quòd, idem S. Doctor præscientiam futurorum à decreto independentem, quam Pelagiani & Semipelagiani in Deo fingeant, ex duplici capite impugnat: primò quia propter bona vel mala opera sub conditione futura, nunquam tamen reipsa ponenda, Deus neminem præmiat aut punit; secundo, quia ante decretum, prædestinationem, seu prædefinitionem divinæ voluntatis, nihil est futurum: Ergo reprobatur scientiam mediam, non solum quantum ad abusum, sed etiam quantum ad substantiam. Consequentia manifesta est, Antecedens etiam quoad primam partem patet ex libro de prædestin. Sanctorum cap. 13. ubi S. Augustinus commentum illud Semipelagianorum, ad præscientiam futurorum

Oo iij

conditionatorum recurrentium, ut eâ redderent rationem, cur Deus aliquos parvulos reprober, non verò alios, satis demirari non potest: *Indicari autem quemquam (inquit) non secundum merita quæ habuit, quandiu fuit in corpore, sed secundum merita quæ fuerat habiturus, si diutius fuisset in corpore, unde opinari potuerunt homines, quorum ingenia non esse contemptibilia vestra indicant litteræ (Prosperum & Hilarium alloquitur, respondens ipsorum epistolis) & mirans & stupens reperiri non possum, nec credere non audeam, nisi vobis non credere non audeam.* Et libro de anima & ejus origine sic discurret: *Si peccata, quæ si homo viveret commissurus esset, etiam non commissa damnantur in mortuo, nullum beneficium collatum est illi, qui raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus: quandoquidem judicabitur secundum eam quæ in illo fuerat futura malitiam, non secundum eam quæ in illo inventa est innocentiam, de nullo mortuo baptizato (etiam parvulo) poterit esse securitas: quia & post baptismum, non qualitercunque peccare, verum etiam apostatate homines possunt. Quid si ergo qui baptizatus hinc raptus est, apostata erat futurus, si viveret? nullum ne illi beneficium putabimus esse collatum, quod raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus: & propter Dei præscientiam, non sicut fidele membrum Christi, sed sicut apostatam judicandum esse censuimus? Quando enim melius si peccata nondum facta, nondum cognita, sed præcognita & futura puniuntur, projicerentur illi duo de paradiso ante peccatum, ne in loco sancto & beatifico peccarent?*

42. Quoad secundam verò partem, nempe quòd D. Augustinus impugnaverit etiam sententiam horum hæreticorum ex alio capite, nempe ex eo quòd ante divinum decretum, nihil habet rationem futuri, etiam sub conditione, probatur ex variis ejus testimoniis. In primis enim S. Doctor de prædestin. Sanct. cap. 14. contra prædictos hæreticos disputans, & explicans illud Sapient. 4. *Raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, ait: Dicitur est secundum pericula vite hujus, non secundum præscientiam Dei, qui hoc præscivit quod futurum erat, non quod futurum non erat: id est quod ei mortem immaturam erat præsturus, ut tentationum subtraheretur incerto, non quòd peccaturus esset, qui mansurus in tentatione non esset.* Ubi duo in hoc testimonio involvuntur, nimirum quòd immaturâ morte ille esset rapiendus, ut tentationum subtraheretur periculis, & quòd si ille diutius maneret in hac vita, in peccatum laberetur; & de primo asserit Deum habere præscientiam, quia posito decreto, talis effectus reverâ futurus erat, non verò defecundo, quia cum de illo Deus nullum haberet decretum, non erat futurum. Unde concludit: *Hoc præscivit quod futurum erat, non quod futurum non erat.* Deinde lib. 2. contra duas epist. Pelagian. cap. 7. adducens exemplum de duobus parvulis, quorum unus cum baptisimo, & alter sine baptisimo moritur, subdit: *Quomodo præscivit ea futura quæ illis in infantia morituris, quia præscientia ejus falli non potest, præscivit potius non futura? Ubi præscientiam conditionatam ante efficax divinæ voluntatis decretum, quam Semipelagiani admittebant, non impugnat ex eo quòd bonis vel malis operibus, per eam sub conditione prævisis, Deus puniat, vel præmium largiatur, sed ex eo quòd scientia divina falli non potest, & præscire aliquid futurum*

A quod reverâ futurum non est, ante decretum & prædefinitionem divinæ voluntatis. Simili discursu utitur lib. 1. de anima cap. 12. dicens: *Ipsa exinanitur omnino præscientia, si quod præscitur non erit. Quomodo enim rectè dicitur præsciri futurum: quod non est futurum?* Prosper etiam in Epist. ad Augustinum, eundem Massiliensium errorem confutans, sic ait: *Præterita quæ non extant, futura quæ non sunt futura confingunt, novoque apud illos absurditatis genere, & non agenda præscira sunt, & præscita non acta sunt.*

43. Ex his in favorem nostræ conclusionis hæc ratio formari potest. Destructo objecto alicujus scientiæ, destruitur & ipsa scientia, quantum ad substantiam: Sed D. Augustinus objectum scientiæ mediæ destruit: Ergo & talem scientiam quantum ad substantiam reprobat. Major patet, Minor probatur. Objectum scientiæ mediæ est futurum conditionatum, ut cognoscibile à Deo ante decretum, & prædefinitionem suæ voluntatis: Sed ex Augustino nullum datur futurum, etiam conditionatum, ante decretum & determinationem voluntatis divinæ: Ergo ex Augustino non datur objectum scientiæ mediæ. Major est evidens, Minor verò probata manet ex dictis: Augustinus enim locis citatis expressè docet futura quæ Pelagiani fingebant, quæ conditionata erant, ut ex supra dictis patet, reverâ non esse futura, quia nimirum, illi volebant ea esse futura ante decretum & prædefinitionem divinæ voluntatis, quæ est prima radix futuritionis & contingentiæ rerum; existimabant enim opera nostra non fore libera, si decretum Dei efficax illa præcederet, & si divina constitutio humanas præveniret voluntates, ut refert S. Prosper, supra relatus, in Epistola ad Augustinum.

44. Confirmatur ex eodem S. Doctore Tractatu 68. in Joan. ubi explicans hæc verba Isaia 45. v. 11. *Hæc dicit Dominus Sanctus Israël, plastes ejus: ventura interrogat me; legit secundum aliam translationem: Qui fecit quæ futura sunt, & subdit: Non enim ait qui facturus est quæ futura sunt, sed qui fecit quæ futura sunt; Ergo & fecit ea, & facturus est ea: nam neque facta sunt, si ipse non fecit; neque futura sunt, si ipse non fecerit: fecit ergo ea, prædestinando; facturus est, operando.* Quibus verbis expressè docet Deum facere futura, ea prædestinando, seu prædefinendo, subindeque divinæ voluntatis decretum & prædefinitionem, esse radicem totius futuritionis, atque adeo nihil posse concipi ut futurum, sive absolutè, sive conditionatè, in signo rationis illam antecedente. Unde in libro de bono persever. cap. 17. in fine, loquens de initio fidei nostræ, & aliis operibus bonis ad salutem æternam conducentibus, sic concludit: *Si nulla est prædestinatio quam defendimus, non præsciuntur à Deo, & ibidem sæpe repetit, Si Deus bona opera præscivit, profectò prædestinavit; quæ verò non prædestinavit bona, non præscivit.* Et libro 26. contra Faustum cap. 4. reddens rationem cur nesciat an aliquid sit futurum, ait: *Ideo nescio, quia quid habeat de hac re Dei voluntas, me latet: illud me tamen non latet, sine dubio futurum, si hoc Dei voluntas habet.* Quibus verbis omne genus futurorum à divinæ voluntatis decreto pendere statuit. Quare immediatè antea dixerat: *Illud sanè scimus, hoc de Elia factum, quod Dei voluntas habet; quod autem Dei voluntas non habet, fieri de quoquam omnino non posse.* Ergo Sanctus Doctor apertè rejicit scientiam mediæ,

quantum ad substantiam, & non solum absum illius.

45. Confirmatur amplius: Augustinus tria passim docet quae generatim scientiae mediae repugnant. Primum est, gratiam efficacem desumere vim suam ab omnipotentissima Dei voluntate. Secundum, res dici & esse futuras a priori, quod a Deo sciatur. Tertium, Deum cognoscere creaturas in sua essentia, ut in causa. Quae omnia negant Adversarij, quod videant cum nullo illorum seorsim, multo minus cum his tribus conjunctim, stare posse scientiam mediam, quam a principiis omnino contrariis desumunt. Ergo S. Doctor rejicit scientiam mediam, quantum ad substantiam, & non solum quoad absum, & modum illum erroneum, quo ponebatur a Semipelagianis. Consequenter manifesta est, Antecedens verò, quoad secundam & tertiam partem, disp. 2. art. 1. & disp. 3. art. 4. ostensum est, & quantum ad primam, fuse Tractatu sequenti disp. 5. demonstrabitur, agendo de efficacia voluntatis divinae.

§. III.

Quid de D. Thoma?

46. IN omnibus semper Augustinus adhaesit fidelissimus ejus discipulus D. Thomas, quare non potuit ei placere scientia media, si Augustino displicuerit; nec ab illo approbati, si ab isto fuerit reprobata. Placet tamen hic breviter ostendere, quantum a doctrina D. Thomae principiis talis scientia abhorreat, & quam longe ab ea distent Defensores illius: non enim melius mens S. Doctoris inquiri potest, quam ex principiis communibus, toti ejus doctrinae connexis, cum nullibi hanc quaestionem ex professo pertractaverit. Unde

Dico secundo: scientiam mediam pluribus principiis doctrinae D. Thomae apertissime repugnare.

Probatum conclusio multipliciter, exponendo scilicet plura principia doctrinae D. Thomae, quae manifeste repugnant scientiae mediae, & ex quibus evidenti illatione sequitur ejus destructio.

47. In primis evidens est, scientiam mediam, non posse stare, destructo ejus objecto: Sed D. Thomas destruit objectum scientiae mediae: Ergo & ipsam scientiam. Minor probatur: Objectum scientiae mediae, est veritas objectiva propositionum contradictorium de futuro contingenti ante decretum, ut docent ejus assertores: Sed hanc veritatem objectivam excludit S. Doctor variis in locis supra relatis, quibus docet contradictoriis de futuro contingenti nullam inesse determinatam veritatem, non solum quoad nos, sed etiam quoad se: nam lect. 13. super cap. 8. libri Periherm. negat hujusmodi contradictoriis veritatem, quia futurum contingens non habet esse determinatum in suis causis liberis. Et in 1. sent. dist. 38. quaest. 1. art. 5. ad 2. ait: *Futurum contingens non est determinatè verum antequam fiat, quia non habet causas determinatas.*

48. Confirmatur: Idem S. Doctor 1. p. quaest. 16. art. 7. ad 3. haec scribit: *Illud quod nunc est, ex eo futurum fuit antequam esset, quia in causa sua erat ut fieret; unde sublata causa non esset futurum illud fieri: sola autem prima causa est aeterna; unde ex hoc non sequitur, quod ea quae sunt, semper fuerit verum ea esse futura, nisi quatenus in causa sempiterna fuit, ut essent futura; quae*

A *quidem causa solus est Deus.* Atqui non fuerunt futura in causa sempiterna nudè sumpta, sed per decretum determinata: Ergo ante illud decretum, D. Thomas nullam agnoscit veritatem in futuris contingentibus, ac proinde tollit objectum scientiae mediae.

Secundo, Unum ex principiis quod D. Thomas frequenter usurpat, est Deum non cognoscere res immediatè in seipsis; sed solum in seipso, & in sua essentia tanquam in causa, & medio prius cognito. Ita expressè docet hic art. 5. in corpore, quod his verbis concludit: *Sic igitur dicendum est, quod Deus seipsum videt in seipso, alia autem a se videt, non in ipsis, sed in seipso.*

B Idem repetit in responsione ad primum. Item 1. contra Gentes, cap. 49. probat ex Dionysio, Deum omnia cognoscere in sua essentia tanquam in causa. Et cap. 65. ratione 5. *Cognitio* (inquit) *Dei est de rebus omnibus per causam: se enim cognoscendo qui est omnium causa, alia quasi suos effectus cognoscit.* Quod cap. 67. extendit ad futura contingentia, & cap. 68. ad actus liberos nostrae voluntatis, ut ibidem videri potest. Ex hoc autem principio sequitur manifesta destructio scientiae mediae, cum enim essentia divina non sit causa rerum ad extra, nisi ut habet adjunctam voluntatem, & nisi ut determinata per decretum: eò quod Deus non sit agens ad extra per modum naturae, sed per modum liberi: si in illa tanquam in causa, & medio prius cognito, futura contingentia & libera cognoscit; evidens est illa non posse cognoscere antècedenter ad decretum, per scientiam mediam.

C Tertium principium doctrinae D. Thomae est, rem esse futuram, esse denominationem extrinsecam, sumptam a preparatione, ordinatione, & determinatione causarum ad illius productionem. Ita docet quaest. 2. de veritate art. 12. in corp. & ad 7. & in 1. dist. 38. quaest. 1. art. 7. ad 3. Ex quo etiam principio solvitur omnis scientia media, cum ex illo evidenter sequatur, nullum contingens esse determinatè futurum, absolutè, vel conditionatè, independentè à decreto, & ordinatione, vel determinatione causarum primae, ut constabit ex infra dicendis, demonstrando impossibilitatem hujus scientiae.

D Quartò, D. Thomas docet scientiam Dei esse priorem rebus, nec ab illis mensurari, quantum ad veritatem, & certitudinem; sed potius esse illarum regulam, & mensuram, ut videri potest in hac quaest. art. 8. ad 3. ubi ait: *Sicut scibilia naturalia sunt priora scientiæ nostræ, & mensura ejus; ita scientia Dei est prior quam res naturales, & mensura ipsarum.* Et 1. 2. quaest. 93. art. 1. ad 3. *Ratio intellectus divini aliter se habet ad res, quam ratio humani intellectus. Intellectus enim humanus est mensuratus à rebus, ut scilicet conceptus hominis non sit verus propter seipsum; sed dicitur verus ex hoc quod consonat rebus. Intellectus verò divinus est mensura rerum, quia unaquaque res tantum habet de veritate, in quantum imitatur intellectum divinum.* Sed cum hoc principio non posse stare scientiam mediam, evidens est, quia talis scientia non est regula, & mensura certitudinis, & veritatis quae est in rebus futuris; sed potius earum futurationem, ac veritatem objectivam supponit, eamque tantum speculatur, & explorat: Ergo scientia media principiis doctrinae D. Thomae repugnat.

E Quintò, Constat ex pluribus testimoniis disp. 4. art. 6. §. 2. adductis, D. Thomam docere pra-